

BO'LAJAK SHIFOKORLAR KASBIY KOMPETENTSIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH SHAKL VA USULLARI

Toshmatova Moxizatxon Inomidin qizi

Andijon davlat tibbiyot instituti

O'zbek tili va adabiyoti, tillar kafedrasida o'qituvchisi

moxizttoshmatova4411@gmail.com

+998941021030

Annotatsiya: Mazkur maqolada bo'lajak shifokorlar kasbiy-pedagogik kompetentligi mazmuni, uni takomillashtirish shakl va usullari, kasbiy-kompetentlik sifatleri hamda ularning mohiyati izohlab o'tilgan. Bo'lajak mutaxassis kasbiy-kompetentligini takomillashtirishda o'z ustida ishlash bosqichlari, o'zini-o'zi rivojlantirish, tahlil va monitoring qilish orqali o'zini-o'zi xolis baholashning shakllari keltirib o'tilgan.

Kalit so'zlar: pedagogika, psixologiya, shifokor, kompetentsiya, kasb, innovatsiya, tajriba, munosabat.

Аннотация: В данной статье раскрыто содержание профессионально-педагогической компетентности будущих врачей, формы и методы ее совершенствования, качества профессиональной компетентности и их сущность. В совершенствовании профессиональной компетентности будущего специалиста приведены этапы работы над собой, саморазвития, формы самопредвзятой оценки посредством анализа и мониторинга. **Ключевые слова:** педагогика, психология, врач, компетентность, профессия, новаторство, опыт, отношение.

Annotation: This article explains the content of professional-pedagogical competence of future doctors, the forms and methods of its improvement, the qualities of professional-competence and their essence. In improving the professional competence of the future specialist, the stages of work on oneself, forms of self-impartial self-assessment through self-development, analysis and monitoring are cited.

Keywords: pedagogy, psychology, doctor, competence, profession, innovation, experience, attitude.

Dunyo ta'lim tizimida ta'limni rivojlantirish bo'yicha ko'plab tadqiqotlar, loyihalar olib borilmoqda, ayniqsa pedagogik kasbiy tayorgarlikning barcha komponentlarini rivojlantirishga katta ahamiyat qaratilmoqda. Mamlakatimizda ham pedagogik kasbiy kompetentsiyalarni rivojlantirish mexanizmlarini takomillashtirish maqsadida ta'lim muassasalarida zamonaviy moddiy texnik baza yaratilgan hamda innovatsion ta'lim dasturlari ishlab chiqilgan.

O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha "O'zbekiston-2030" harakatlar strategiyasida "Rivojlangan davlatlar ta'lim tizimidagi yutuqlardan kelib chiqqan holda yuksak bilimli va intellektual rivojlangan avlodni tarbiyalash, oliy ta'lim muassasalarida kompetentli ilmiy pedagogik kadrlar zahirasini yaratish" vazifasi belgilab

o'tilgan[1]. Shu bilan birga mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ko'plab islohotlarda ham demokratik tamoyillar asosidagi fuqarolik jamiyatini rivojlantirish jarayonida oliy ta'lim tizimida talabalarning mutaxassisligi bo'yicha kasbiy tayyorgarlik sifatini oshirishda pedagoglarning kasbiy kompetentsiyalarini yanada takomillashtirish zarurati ta'kidlab o'tilgan. Bozor munosabatlari sharoitida mehnat bozorida ustuvor o'rin egallagan kuchli raqobatga bardoshli bo'lish har bir mutaxassisdan kasbiy kompetentlikka ega bo'lish, uni izchil ravishda oshirib borish zarurligini ko'rsatmoqda. Bu vazifalarni amalga oshirishda ta'lim kontekstida ko'p bosqichli uzviylik, uzluksizlik va izchillik tamoyillariga asoslangan samarali innovatsion modellarni yaratish, pedagoglarning kasbiy kompetentsiyalarini rivojlantirishni taqozo qilmoqda.

Globalashuv va xalqaro integratsiyaning rivojlanishi, ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlarning kengayishi bilan bog'liq holda kasbiy kompetensiyalar bo'yicha axborotlarning ham tezkor almashish imkonini beradigan mexanizmlar zarur bo'lmoqda va bu masalalar mazkur mavzuning dolzarbligini belgilab beradi.

Tibbiyot sohasidagi oliy ta'lim muassasalarida bo'lajak shifokorlarni intellektual salohiyatini oshirish, dunyoqarashlarini boyitishda ularni innovatsion ta'lim texnologiyalari, o'qitishning yangi, innovatsion shakl, metod va vositalari bilan tanishtirish, shifokorlarda kasbiy kompetentlik sifatleri va kreativ qobiliyat mohiyati bilan yaqindan tanishtirish muhim ahamiyatga ega.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYASI

Respublikamiz olimlaridan L.Axmedova, U.Begimqulov, B.Rahimov, N.Tayloqov, Sh.Sharipov N.N.Azixodjayeva, R.Ahliddinov, R.H.Djurayev, Z.Ismailova, Sh.Q.Mardonov, N.A.Muslimov, J.M.Otajonov, D.Ro'ziyeva, O'Q.Tolipov, N.Egamberdiyeva, M.Urazova, A.A.Xalikov, D.M.Xakimova, Sh.Shodmonova, Sh.Qurbonovlar ta'lim sohasida ijtimoiy-pedagogik masalalarga doir ilmiy tadqiqotlar olib borgan va bu tadqiqotlarda bevosita muayyan yo'nalishlardagi mutaxassislarning kasbiy kompetentsiyalarini takomillashtirish masalalari keltirib o'tilgan.

Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi davlatlarida V.Baydenko, A.Zalevskaya, E.Zeer, I.Zimnyaya, O.Polyakov O.S.Anisimov, M.N.Apletayev, I.G.Bessonova, A.A.Bexoyeva, A.A.Bizyayeva, B.Z.Vulfov, P.Ya.Galperin, V.K.Yeliseyev, G.M.Kodjaspirova, G.A.Romanova, L.B.Sabitova, S.S.Shyekinalarning kabi olimlarning ilmiy tadqiqotlarida kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish va takomillashtirish usullarini turli jarayonlarda tahlil qilish va tizimlashtirish masalalari ko'rib chiqilgan.

Oliy ta'lim muassasalaridagi o'quv-tarbiya jarayonini modernizatsiyalash, pedagog mutaxassislar tayyorlash tizimi sifat darajasini oshirishda bo'lajak shifokorlarning kasbiy kompetentligini rivojlantirish, ularni sohaga oid zamonaviy kasbiy bilim, malaka va ko'nikmalar bilan qurollantirish, ilmiy-texnik innovatsiyalardan mustaqil ravishda, ijodiy foydalanish hamda istiqbolli vazifalarni hal qila olish ko'nikmalarini rivojlantirish muhim vazifalardan sanaladi. Oliy ta'lim tizimini modernizatsiyalash (ingl. modern – yangilangan, zamonaviy, tezkor o'sish) ta'lim jarayoniga nisbatan innovatsion yondashuvni talab etadi. V.A.Slastenin pedagogik jarayonga innovatsion yondashishni

o'qituvchi va talabalarning hamkorlikdagi faoliyatini tashkil etish, o'qitish va tarbiyalashning maqsadi, mazmuni va shakliga yangilik kiritish bilan izohlaydi[2].

Kompetentlik" tushunchasi ta'lim sohasiga psixologik ilmiy izlanishlar natijasida kirib kelgan. Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 6 apreldagi 187-son qarori bilan tasdiqlangan Umumiy o'rta ta'limning Davlat Ta'lim Standartida kompetensiya tushunchasiga mavjud bilim, ko'nikma va malakalarni kundalik faoliyatda qo'llay olish qobiliyati sifatida ta'rif berilgan[3].

Psixologik nuqtai nazardan kompetentlik "noan'anaviy vaziyatlar, kutilmagan holatlarda mutaxassisning o'zini qanday tutishi, muloqotga kirishishi, raqiblar bilan o'zaro munosabatlarda yangi yo'l tutishi, noaniq vazifalarni bajarishda, ziddiyatlarga to'la ma'lumotlardan foydalanishda, izchil rivojlanib boruvchi va murakkab jarayonlarda harakatlanish rejasiga egalik"ni anglatadi. Yuqoridagi fikrlardan kelib chiqqan holda kompetentlik bu insonning mavjud bilim va hayotiy tajribalarga tayangan holda ma'lum bir muammoni hal etishga doir iqtidori degan xulosaga kelish mumkin.

Oliy ta'lim muassasalaridagi o'quv jarayoniga innovatsiyalarni tatbiq etishdagi muhim komponentlardan biri – o'qituvchining kasbiy kompetentligi va innovatsion faolligi hisoblanadi. Kasbiy kompetentlik tushunchasiga nisbatan ilmiy doirada turli munosabatlar ilgari suriladi. U mehnat subyektiga nisbatan aniq faoliyat talablari yoki aynan, subyektning aniq faoliyatning o'ziga xos jihatlariga nisbatan munosabatini tavsiflovchi xususiyat sifatida qo'llaniladi. Masalan, tadqiqotchi olim E.F.Zeer kasbiy kompetentlikning funksional taraqqiyotini tadqiq qilish kasbiy kamolotga erishish chog'ida kompetentlikning turli ko'rinishlari integratsiyalashib borishini va ularning kasbiy muhim shaxs sifatleri bilan aloqasi kuchayib borishini ko'rsatadi[4].

Xususan, kasbiy kompetentlikning asosiy darajalariga kasbiy tayyorgarlik va tajriba, o'zini-o'zi anglash, o'z kuchiga ishonish, o'zga insonlar tomonidan ko'rsatilgan kamchiliklarni to'g'ri qabul qilish va shu kabi boshqa kasbiy kamolotni belgilab beruvchi shaxs xususiyatlarini kiritadi. Yuqorida qayd etilgan fikrlarni tahlili pedagogning kasbiy kompetentligini shaxsiy, ijtimoiy, kreativ, metodik kompetentlik kabi qator o'ziga xos xususiyatlar majmuasi sifatida to'liq izohlanishiga imkon beradi[5].

Kasbiy kompetentlikda mutaxassis tomonidan kasbiy faoliyatni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalarning egallanishi va ularni amalda yuqori darajada qo'llay olinishi nazarda tutiladi. Bu tushuncha bo'yicha turlicha ta'rif va yondashuvlar mavjud. N.M.Muslimovning fikriga ko'ra, "kompetentlik" (ingl. "competence" – "qobiliyat") – faoliyatda nazariy bilimlardan samarali foydalanish, yuqori darajadagi kasbiy malaka, mahorat va iqtidorni namoyon eta olishni ifodalaydi[6].

V.I.Andreyevning fikricha, kompetensiya ma'lum o'quv, kasbiy va boshqa majmuaviy masalalarni hal qilishda namoyon bo'luvchi, rivojlanib boruvchi integral

ko'rsatkichlar bo'lib, u shaxsning ijobiy motivatsiya, bilim, mahorat, iqtidor va ijodiy faoliyat tajribasini o'z ichiga oluvchi tayyorgarlik darajasidir[7].

N.V.Tarasova kompetensiya tushunchasini muammoni hal etishga qaratilgan bilim va vaziyat, bilim va harakat o'rtasida aloqadorlikni ta'minlash imkonini beruvchi bilim, qadriyatlar va idrokka asoslangan umumiy qobiliyat sifatida talqin etadi[8].

MUHOKAMA

Kasbiy kompetentlik mutaxassis tomonidan alohida bilim, malakalarning egallanishini emas, balki har bir mustaqil yo'nalish bo'yicha integrativ bilimlar va harakatlarning o'zlashtirilishini nazarda tutadi. Shuningdek, kompetensiya mutaxassislik bilimlarini doimo boyitib borishni, yangi axborotlarni o'rganishni, muhim ijtimoiy talablarni anglay olishni, yangi ma'lumotlarni izlab topish, ularni qayta ishlash va o'z faoliyatida qo'llay bilishni taqozo etadi. Kasbiy kompetentlik murakkab jarayonlarda, noaniq vazifalarni bajarishda, bir-biriga zid ma'lumotlardan foydalanishda, kutilmagan vaziyatda harakat rejasiga ega bo'la olishda va boshqa shu kabi holatlarda yaqqol namoyon bo'ladi.

Kasbiy-pedagogik kompetentlik esa o'zining kasbiy mahoratini mukammal rivojlantirgan, dars jarayonini samarali loyihalashtiradigan, uni boshqara oladigan, ta'lim islohotlarini, zamon talablarini, innovatsion paradigmalarni ilg'agan holda ularni dars jarayonida muvafaqqiyatli qo'llay oladigan mutaxassislarga nisbatan bildiriladi. Demak bo'lajak o'qituvchi o'z kasbiy-pedagogik bilimlarini izchil boyitish, yangi axborotlarni o'zlashtirish, davr talablarini chuqur anglagan holda yangi bilimlarni izlab topish, ularni qayta ishlash va o'z amaliy faoliyatida samarali qo'llay olish orqali kasbiy kompetentlikka erishadi. Aytib o'tish kerakki, pedagogik kasbiy kompetentlik negizida bir qator sifatlar mavjud bo'lib, ularning mohiyatini quyidagicha izohlash mumkin.

1. Ijtimoiy kompetentlik – ijtimoiy munosabatlarda faollik ko'rsatish ko'nikma, malakalariga egalik, kasbiy-pedagogik faoliyatda subyektlar bilan kommunikativ muloqotga kirisha olish.

2. Maxsus kompetentlik – kasbiy-pedagogik faoliyatni tashkil etishga tayyorlanish, kasbiy-pedagogik vazifalarni oqilona hal qilish, faoliyati natijalarini real baholash, BKMni izchil rivojlantirib borish bo'lib, ushbu kompetentlik negizida ruhiy (psixologik), uslubiy, axborot (informatsion), kreativ (nostandart), innovatsion va kommunikativ kompetentlik ko'zga tashlanadi. Ular o'zida quyidagi mazmuni ifodalaydi:

- psixologik kompetentlik – pedagogik jarayonda sog'lom psixologik muhitni yarata olish, ta'lim oluvchilar va ta'lim jarayonining boshqa ishtirokchilari bilan ijobiy muloqotni tashkil etish, turli salbiy psixologik ziddiyatlarni o'z vaqtida anglay olish va bartaraf eta olish;

- uslubiy kompetentlik – pedagogik jarayonni uslubiy jihatdan oqilona tashkil etish, ta'lim yoki tarbiyaviy faoliyat shakllarini to'g'ri belgilash, usul va vositalarni maqsadga muvofiq tanlay olish, ularni samarali qo'llay olish;

- informatsion kompetentlik – axborot muhitida zarur, muhim, kerakli, foydali ma'lumotlarni izlash, yig'ish, saralash, qayta ishlash va ulardan tezkor, maqsadli va samarali foydalanish;

- kreativ kompetentlik – pedagogik faoliyatga nisbatan tanqidiy va ijodiy yondoshish, o'zining ijodkorlik malakalariga egaligini namoyish eta olish, muammolarga nisbatan keng qamrovli turli hil yechimlarni topa olish;

- innovatsion kompetentlik – pedagogik jarayonni takomillashtirish, ta'lim sifatini yaxshilash, tarbiya jarayonining samaradorligini oshirishga doir yangi g'oyalarni ilgari surish, ularni amaliyotga muvaffaqiyatli tatbiq etish;

- kommunikativ kompetentlik – ta'lim jarayonining barcha ishtirokchilari bilan samimiy muloqotda bo'lish, ularni tinglay bilish, ularga ijobiy ta'sir ko'rsata olish.

- shaxsiy kompetentlik – izchil ravishda kasbiy o'sishga erishish, malaka darajasini oshirib borish, kasbiy faoliyatda o'z ichki imkoniyatlarini namoyon qilish;

- texnologik kompetentlik – kasbiy-pedagogik BKMni boyitadigan ilg'or texnologiyalarni o'zlashtirish, zamonaviy vosita, texnika va texnologiyalardan foydalana olish;

- ekstremal kompetentlik – favqulotda vaziyatlar (tabiiy ofatlar, texnologik jarayon ishdan chiqqan)da, pedagogik nizolar yuzaga kelganda oqilona qaror qabul qilish, to'g'ri harakatlanish malakasiga egalik va hokazo.

Bir qator tadqiqotlarda bevosita pedagogga xos kasbiy kompetentlik va uning o'ziga xos jihatlari o'rganilgan. Ana shunday tadqiqotlar sirasiga A.K.Markova va B.Nazarovalar tomonidan olib borilgan izlanishlarni kiritish mumkin. O'z tadqiqotlarida A.K.Markova shifokorning kasbiy kompetentligi quyidagi tarkibiy asoslardan iborat ekanligini qayd etadi: maxsus yoki kasbiy kompetentlik (kasbiy faoliyatni yuqori darajada tashkil etish);

- shaxsiy kompetentlik (o'z-o'zini rivojlantirish, o'z-o'zini namoyon etish);

- ijtimoiy kompetentlik (qo'shimcha faoliyatni hamkorlikda tashkil etish);

- individual kompetentlik (o'z-o'zini boshqarish, kasbiy rivojlanish va yangiliklar yaratish)[9].

Oliy ta'lim muassasalarida bo'lajak mutaxassislarining o'z ustilarida izchil, samarali ishlashlarida faoliyatga loyihali yondashuv asosida olib borish samarali hisoblanadi. Ularning loyihali yondashuv asosida o'z ustida ishlash bosqichlari va har bir bosqichda amalga oshiriladigan vazifalarning samarali hal etilishi navbatdagi bosqichga o'tish imkonini beradi.

Bo'lajak shifokorning kasbiy-pedagogik kompetentlikka ega bo'lishida o'zini o'zi tahlil qila olishi ham muhim bo'lib, bu mutaxassis tomonidan kasbiy faoliyatda tashkil etiladigan o'z amaliy harakatlari mohiyatining o'rganilishi sanaladi. Mutaxassisning kasbiy-pedagogik kompetentlik sifatlariga ega bo'lishida ularning

o‘z-o‘zini baholash malakalariga egaligi ham zarur va buning natijasida u o‘zini o‘zi tahlil qiladi hamda kasbiy kompetentligini xolisona baholash imkoniyatiga ega bo‘ladi. Mohiyatiga ko‘ra o‘zini o‘zi baholash subyekt uchun shaxsiy imkoniyatlarini hisob-kitob qilish, o‘ziga obyektiv baho berish, o‘zidan qoniqishni ta‘minlaydi. Har qanday mutaxassisda bo‘lgani kabi o‘qituvchining ham o‘zini o‘zi samarali baholay olishiga bir qator omillar ta‘sir ko‘rsatadi, jumladan:

- o‘zini tushunish (o‘zi haqida aniq ma‘lumotlarga ega bo‘lish);
- shaxs sifatida o‘z qadr-qimmatini anglash (o‘zi to‘g‘risidagi ijobiy ma‘lumotlarni to‘plash);
- o‘zini-o‘zi nazorat qilish (o‘zi to‘g‘risidagi shaxsiy fikrning atrofdagilar tomonidan unga berilayotgan bahoga mos kelishi) va boshqalar.

O‘z-o‘zini baholash darajasi shaxsning o‘z-o‘zidan qoniqishi yoki qoniqmasligini belgilab beradi. Bunda o‘z-o‘zini baholash ko‘rsatkichlari shaxs imkoniyatlariga mos kelishi lozim. O‘z-o‘zini rivojlantirish shifokorning o‘zida kasbiy tajriba, malaka va mahoratni takomillashtirish yo‘lida aniq maqsad va puxta o‘ylangan vazifalar asosida mustaqil ravishda amaliy harakatlarni tashkil etishi orqali amalga oshiriladi. Ko‘plab tadqiqotchilar o‘z-o‘zini rivojlantirishning eng samarali usullaridan biri sifatida maxsus dasturlarni ishlab chiqish va tatbiq etishda deb biladi, bu dasturlar bo‘lajak shifokorni individual rivojlanishiga yo‘naltirilgan bo‘lishi samarali natijalarni namoyon qiladi. Bo‘lajak shifokorni kasbiy-pedagogik kompetentligini rivojlantirish maqsadiga yo‘naltirilgan bu kabi individual rivojlanish dasturlari mutaxassisning o‘zida ma‘lum sifat, BKM, kasbiy kompetentlikni takomillashtirish va rivojlantirish ehtiyojlari asosida ishlab chiqilgan bo‘lishi lozim. Ushbu dasturda kasbiy faoliyatni tashkil etish uchun zarur bo‘lgan kasbiy kompetentlik sifatlarini shakllantirish va rivojlantirish muddatlari belgilanishi maqsadga muvofiq.

Har qanday shifokor o‘zi uchun shaxsiy amaliy xarakterga ega bo‘lgan individual rivojlanish dasturlarini ishlab chiqa olishi, u asosida amaliy faoliyatni yo‘lga qo‘yishi zarur. Uning individual rivojlanish dasturi individual ravishda o‘zida kasbiy kompetentlik sifatlarini takomillashtirish va rivojlantirish ehtiyojlariga tayangan holda ishlab chiqilsagina yuqori samaradorlikka erishiladi.

XULOSA

Xulosa o‘rnida aytish kerakki, bo‘lajak shifokor kasbiy-pedagogik kompetentligini takomillashtirishga qaratilgan individual rivojlantirish dasturlarida pedagogik bilim, malaka va shaxsiy sifatlarining ayni paytdagi mavjud darajasi va bu kompetentlikni rivojlantirishga qaratilgan istiqbol vazifalar keltirilib o‘tilgan bo‘lishi tavsiya etiladi. Bu o‘z navbatida bo‘lajak shifokorlarning kasbiy jihatdan rivojlanish dinamikasini turli darajalarda doimiy monitoring qilib borishda samarali faoliyat maxsuli bo‘lib, buning natijasida shifokor kasbiy kompetentligiga katta e‘tibor qaratilishi lozim bo‘lgan kompetentlik qismlari yaqqol ko‘rinadi va bu uni rivojlantirishga turtki beradi. Bo‘lajak shifokorlarning kasbiy mahorati o‘zini muntazam tahlil qilish, o‘zligini anglash va kamol toptirish, o‘zaro munosabatlarda muhim bo‘lgan

malakalarga asos bo'luvchi bilimlarni shakllantirish ularni to'g'ri tahlil qila olish va qo'llay olish ko'nikmalariga ega bo'lish va shu shakllangan bilimlar asosida malakalar shakllantirish asosida takomillashtiriladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. “O‘zbekiston-2030” strategiyasi to‘g‘risida. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-158-son Farmoni. 2023 yil 11 sentyabr.
2. Slastenin V.A. i dr. Pedagogika. – M.: “Akademiya”, 2002.
3. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Umumiy o‘rta va o‘rta maxsus, kasb-hunar ta’limining davlat ta’lim standartlarini tasdiqlash to‘g‘risida”gi 187-sonli qarori, 2017 yil 6 aprel.
4. Zeyer E.F., Shaxmatova N. Lichnostyu oriyentirovannie texnologii professionalnogo razvitiya spetsialista. – Yekaterinburg, 1999.
5. R.Ishmuhammedov, M.Mirsoliyeva. O‘quv jarayonida innovatsion ta’lim texnologiyalari. –T.: “Fan va texnologiya”, 2014, 60 bet.
6. Muslimov N.M. Pedagogik kompetentlik va kreativlik asoslari.
7. Andreyev V.I. Pedagogika tvorcheskogo samorazvitiya: Innovatsionniy kurs. Kn. 1. -Kazan: Izd-vo Kazan, un-ta, 1996. - 570 s.
8. Tarasova N.V. Strategiya realizatsii kompetentnostnogo podxoda v obrazovanii: istoriko – pedagogicheskiy aspekt – M.: FIRO, 2007. – 52 s.
9. Markova A.K. Psixologiya professionalizma. – M.: Znaniye, 1996.
10. Toshtemirova, S. (2020). Ta’limda Chirchiq tajribasi. *Academic Research in Educational Sciyences*, 1 (3), 445-451.
11. Javlonbek Begaliyev, Doniyor Ahmadjanov. (2020) MDH DAVLATLARIDA MUALLIFLIK HUQUQI TARIXI BILAN BOG‘LIQ AYRIM MULOHAZALAR. *Academic Research in Educational Sciyences* 1 (3)
12. Jumagul Nomozovna Abduraxmanova, Saodat Abdurashidovna Toshtemirova.(2020). Innovatsion texnologiyalar va axborot madaniyatini shakllantirish pedagogikaning dolzarb masalalaridan biri. *Sciyence and Education*.1(7). 436-442.